

Allan & Co's Koninklijke Nederlandsche Fabrieken van Meubelen en Spoorwegmaterieel te Rotterdam

Oppericht 18 juni 1912 was deze firma een voortzetting van de in 1839 door de heer William Allan opgerichte handel in meubelen, meubelstoffen en tapijtenhandel. In het jaar 1854 werd de heer M.H. Hoefnagels vennoot. Door toedoen van Hoefnagels werd de firma uitgebreid met een stoommeubelfabriek. De in deze fabriek vervaardigde meubels verwierven spoedig goede naam, wat in 1888 leidde tot het mogen voeren van het predicaat Koninklijke en het koninklijke wapen, hetgeen resulteerde in de nieuwe naam Koninklijke Nederlandsche Stoommeubelfabriek.

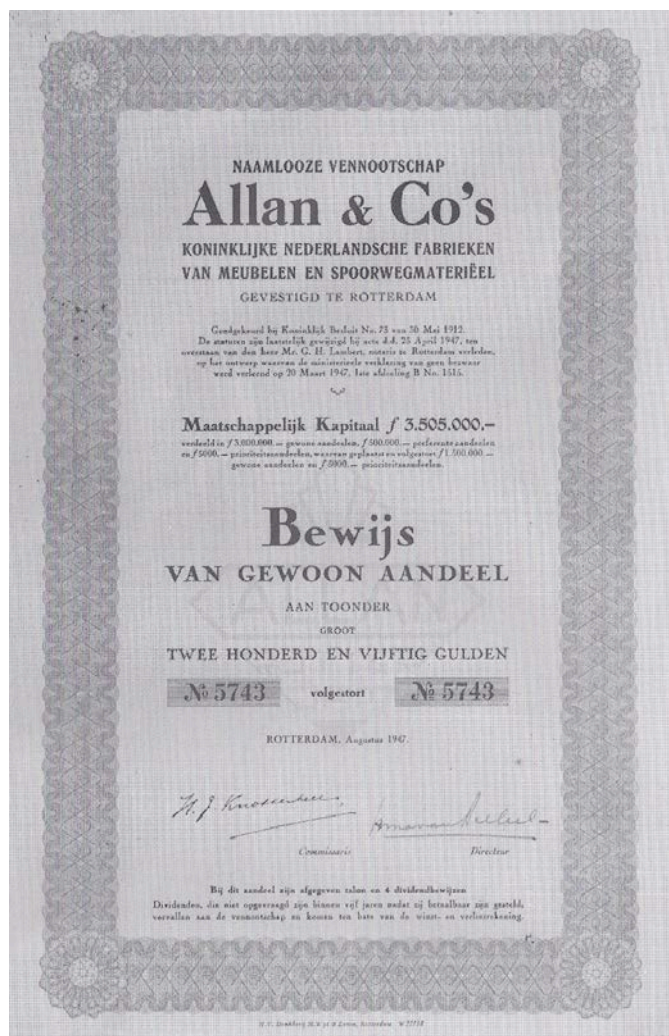
Een felle brand verwoestte op 9-1-1900 het gehele fabrieksgebouw. De houtloods voor scheepsbetimmering bleef voor het grootste gedeelte gespaard en werd tot hulpfabriek ingericht. Een jaar later is de firma begonnen met het bouwen en assembleren van tramrijtuigen aan de Oudedijk te Rotterdam. Deze nieuwe bedrijfstak van Allan zou in de volgende jaren uitgroeien tot de meest efficiënte fabriek van treinen en tramstellen die er ooit in ons land geweest is.

In 1911 werd de firma omgezet van een commanditaire vennootschap in een NV. De inbreng in de nieuwe NV. bestond uit: magazijnen en drie panden met pakhuizen te Rotterdam, terreinen en een machinefabriek te Kralingen en twee magazijnen in resp. Rotterdam en Utrecht.

In het emissieprospectus van 1912 werden gebouwen, terreinen en machinerieën getaxeerd ingebracht op f 790.000,—, goederen f 583.200,—, debiteuren f 283.300,—, paarden, wagens en inventaris op f 24.000,—, kas f 2.600,—, effecten f 4.400,—.

Aan de Passiva kant, hypotheeken op gebouwen f 355.300,—, crediteuren f 154.700,—, kapitaalcrediteuren (erven Allan) f 500.000,—. Tot meerdere zekerheid bleek er een overwaarde van f 677.500,— in het bedrijf te bestaan.

De gemiddelde omzet bedroeg over de jaren 1907 - 1911 f 822.000,—, winst f 100.500,—, rente en aflossingen f 48.000,—.

De openingsbalans 1-1-1912 vermeldde aan de Passiva-kant Kapitaal f 1.640.000,—, 5 % cum. pref. aandelen f 360.000,—, aan de Activa-kant. Gewone aandelen in portefeuille f 1.250.000,—.

Op vrijdag 28 juni 1912 stond een f 750.000,— 5 % Eerste Hypothecaire obligatielening open tegen de koers van 99, welke geheel werd geplaatst.

Vijftig gewone aandelen werden in 1915 geplaatst, voordat men op 7 juni 1917 tegen de koers van 108 % kon inschrijven op f 400.000,— nominaal aandelen à f 1.000,— nominaal aan toonder. Tegelijkertijd werd officieele beursnotering voor Amsterdam en Rotterdam aangevraagd voor nominaal f 840.000,— aandelen. Het balanstotaal was tot de emissie 1917 opgelopen van in 1912 f 1.990.400,73 tot f 2.688.140,94. In het jaarverslag van 1919 werd opgemerkt, dat de Rotterdamsche Bankvereniging een bloc van f 300.000,— aandelen heeft overgenomen. De NV. was in de periode 1913/22 behoorlijk rendabel en keerde over die periode dividenden uit variërend tussen de 6 en 8 %. Van 1922 tot 1930 nihil en in 1931 van 5 % (coupon nr. 12).

De f 360.000,— cum. pref. aandelen werden in 1922 omgezet in gewone aandelen, hetgeen door overstempeling op de stukken is aangegeven. De nummers 1 - 360 zijn gewijzigd in 1141 - 1500. De dividendbladen zijn voor die der gewone aandelen ingewisseld.

Tijdens de crisisjaren kwam het bedrijf in financiële moeilijkheden, daar de ordertoevoer stagneerde en de prijzen ongunstig waren tegenover die landen, die te doen hadden met gedevalueerde valuta. Men teerde in op z'n liquide middelen.

De meubelverkooppunten in Rotterdam en Den Haag en de magazijnen werden opgeheven en de voorraden geliquideerd, hetgeen uiteraard met grote verliezen gepaard ging. De couponbetaling op de 5 % obligatielening werd voor twee jaar opgeschort. De achterstallige rente werd in juli 1938 betaald. In 1937 ging de elektrifikatie van het spoorwegnet van start. Nieuwe kansen dus voor Allan. Grote orders kwamen binnen, evenals die voor de scheepsbetimmeringen door een algemene opleving in de scheepsbouw. Doch de verliezen werden niet gecompenseerd (f 629.000,—).

Een grote reorganisatie een jaar later leidde tot afstempeling van 75 % op het kapitaal. Een bedrag van f 1.125.000,— kwam vrij voor compensatie van de opgelopen verliezen en voor afschrijvingen werd f 496.000,— geboekt. De liquiditeitspositie gaf de eerstkomende jaren nog grote problemen. De geringe winsten werden in het bedrijf gehouden. Het koersverkoop in deze jaren varieerde van 6 tot 351/8 % (nom. f 1.000,—).

In het begin van 1940 was de portefeuille weer goed gevuld en werkte men met twee ploegen. Het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog had voor Allan het gevolg, dat de pan den in de stad geheel verwoest en veel lopende orders geannuleerd werden en men werktijdverkorting moest toepassen. Ondanks alles keerde Allan in 1941 een bescheiden dividend uit van 5 %.

De zwakke financiële structuur begon wrevel op te wekken in deze jaren. Een balanstotaal van f 2.498.000,— tegen een aandelenkapitaal van f 375.000,—; voorraden en werken onderhanden (1942) f 1.085.000,— tegen het kapitaal f 375.000,—.

De post crediteuren werd steeds zwaarder, evenals de interest-rekening, welke in de jaren 1941 - 1942 ca. 50 % hoger kwamen te liggen.

De emissie werd in 1943 bekendgemaakt. Het kapitaal zou worden uitgebreid met f 375.000,— met voorkeur aan aandeelhouders tegen 135 %. Het f 5.000,— nominaal grote prioriteitskapitaal werd gebracht op f 20.000,—. De obligatielening werd op 1 juli 1943 vervroegd aflosbaar gesteld. Het ging nu snel, de volgende emissie volgde in 1947 - f 750.000,— uitsluitend opengesteld voor houders van de uitstaande aandelen. Na de emissie kwamen weer een aantal moeilijke dividendloze jaren. Na 1950 kwamen de grote orders los. Indonesië plaatst een order van 100 3e-klas wagons bij Beynes en Allan. De NS bestellen honderd diesel-elektrische locomotieven, gezamenlijk uit te voeren door NV Heemaf, Stork en Allan. Onderhands werd f 150.000,— geplaatst.

Ook buitenlandse orders kwamen binnen. Portugal, Egypte, Uruguay; maar ook de problemen kwamen binnen. Indirekt werd zij getroffen door de watersnood van 1953, daar Smit Slikkerveer geen toevoer meer kon garanderen, daar zij onder water kwam te staan. De stagnatie duurde twee jaar. Direkte schade f 5,2 mln. Smit vergoedde uiteindelijk in 1956 f 2 mln. Maar hiermee was het niet afgelopen. Een half jaar stilgelegd, geen nieuwe orders, daar er geen levertijd gegarandeerd kon worden. Jaren van verlies volgden. Het jaarverslag van 1954 gaf f 611.063,— aan, bankschuld f 7.230.213,—. In 1955 herstelde men zich. De afschrijvingen werden verdiend. Het bestaande verlies bleef nagenoeg ongewijzigd. Dramatische jaren braken aan. Medio 1957 werden 150 van de 900 man sterke personeelsbezetting ontslagen. De fabriek had nog tot eind 1958 een aflopende order van de NS. De bankschuld was inmiddels tot f 12,2 mln. opgelopen. Het personeel werd snel ingekrompen. Het verlies was opgelopen tot 3,2 mln. De vermogenspositie kwam op f 1 mln. negatief, werkzaam nog 150 man en een gespannen sfeer tussen commissarissen en directie. De directie wilde doorgaan, de commissarissen, waaronder een vertegenwoordiger van de bankier, wensten liquidatie. Op het kritieke moment kon Allan een licentie-kontract verwerven voor de vervaardiging van

pulveriseringsmachines. Nog een dag was nodig, nog een bankkrediet. De koers ging van 30 naar 42! Maar een bankier werd niet gevonden.

Op 18 december 1958 deelde Allan mee, dat men tot een liquidatie moest besluiten. De bedrijfsactiva waren overigens verpand aan de bankiers en zouden hoogstens de boekwaarde opbrengen, dus niets voor de aandeelhouders.

De bankiers nu waren bereid op de aandelen een bod te doen van 20 % om de vrije hand te hebben bij liquidatie. De meeste aandelen werden aangeboden, doch een gedeelte, in handen van speculanten, is nooit aangeboden. Het bod werd dus ook gestand gedaan. De bezittingen van Allan kwamen onder de hamer. De Gemeente Rotterdam kocht het Allan-complex voor f 4 mln. voor huisvesting van de R.E.T. Over de veiling van de inventaris werd 21 dagen gedaan. Op de laatste dag van veiling was het juist 105 jaar geleden, dat William Allan met zijn meubelhandel begon.

Op de vergadering van aandeelhouders, gehouden op 3 juni 1960, werd met 5.576 stemmen voor en 4 tegen, de ontbinding van Allan aanvaard.

De zich in speculantenhanden bevindende aandelen zakten op de beurs richting het nulpunt.

Uit V.V.O.F. Mededelingenblad Nr. 1 van maart 1980, blz. 8 t/m 11.